

MSN yttrande till KS mål och budget 2016-2018

1. Väsentliga områden 2016-2018

Under de senaste fyra åren har nämndens väsentliga områden varit oförändrade. Områden har haft sin utgångspunkt i dåvarande majoritetsprogrammets formuleringar och ambitioner inom nämndens ansvarsområden och är ett resultat av tidigare genomförd väsentlighets- och riskanalys. Nämndens nuvarande väsentliga områden är *effektiva processer, hållbart stadsbyggande* och *hög rättssäkerhet*.

En viss justering av nämndens väsentliga områden föreslås ändå ske nu för att de väsentliga områden tydligare ska sammanfatta nämndens prioriterade områden. De föreslagna väsentliga områdena för MSN 2016-2018 är *effektiva processer, hållbar stadsutveckling* och *hög kundnöjdhet*.

2. Kortfattad beskrivning av utgångsläge

a. Verksamhetsresultat och insatta resurser – utgångsläge

Hög rättssäkerhet **BRA**

Utfallet av överprövningsvolym och rättsfallsuppföljning är i kombination med kundernas uppfattning av rättssäkerheten viktiga delar av verksamhetens kvalitetsutveckling. Överlag är överprövningsnivåerna i linje med målen för respektive område.

Kundernas uppfattning om rättssäkerheten följs upp i SBA:s serviceundersökning. Ett betygsindex mellan 62-69 anses vara godkänt och 70-80 högt. Betygsindex för kundernas uppfattning om rättssäkerhet är för bygglov 65 respektive 69 för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Resultatet är inte i linje med fastställda mål. Målet för bygglov var 67 och för miljö- och hälsoskyddstillsynen 75.

Hållbart stadsbyggande **BRA**

Den framtida utvecklingen kommer att innebära en stor utmaning för att nå en långsiktig hållbarhet och medföra höga krav på verksamheten vad gäller samordning och planering. Kopplat till kommunens övergripande mål om en god livsmiljö och långsiktigt hållbar

utveckling har tre området lyfts fram som särskilt viktiga att bevaka för MSN; vatten, mångfald och variation i stadsmiljön samt buller.

Den territoriella utvecklingen i Nacka kommer bl.a. att medföra en fördubbling av bostadsproduktionen i kommunen. Under 2014 gjordes en översyn för att identifiera vilka planer som måste startas för att nå kommunens mål om byggande 2030. Målen innebär att ca 150-200 planer kommer att behöva arbetas fram under perioden för att möjliggöra den planerade utbyggnaden.

Under 2015 har arbete påbörjats med 23 nya detaljplaner och ytterligare ca 15 beräknas påbörjas under hösten. Vid utgången av 2015 beräknas arbete pågå med totalt ca 60 detaljplaner i kommunen. Hittills i år har ett detaljplaneprogram och tolv planer antagits. Prognosen för året är att både uppstart av planer och antagande sker i takt med den tidplanen.

Effektiva processer ▲

Ett omfattande arbete med att öka tempot i stadsbyggnadsprocessen pågår. Under våren 2015 har en översyn av stadsutvecklingsprocessens (f.d. miljö- och stadsbyggnadsprocessen) organisation samt projektmodellen för hantering av stadsbyggnadsprojekt i Nacka kommun gjorts. En annan viktig parameter för takten i den territoriella utvecklingen i Nacka är en effektiv nämndprocess. Därför har även nämndhanteringen av detaljplaner setts över.

Överlag är handläggningstiderna inom nämndens verksamhetsområden korta. Det som avvikit från fastställda mål är mediantiden för fastighetsbildningsärenden och normala planer. Handläggningstider inom både dessa verksamhetsområden kommer att vara viktiga för att kommunens ska nå sina övergripande mål om nya bostäder och arbetsplatser inom den fastställda tidshorisonten.

Mediantiden för handläggning av de normala planer som hittills antagits under 2015 är 2,5 år. För 2014 var samma värde 6 år. Detta är en positiv utveckling men resultatet baseras på ett begränsat underlag och kort tidsperiod och får därför värderas med viss försiktighet. Utvecklingen inom området följs noga och är mycket prioriterat.

Kundnöjdhet ska vara hög inom nämndens verksamhetsområde. I den senaste serviceundersökning är NKI-resultatet lägre än de fastställda målvärden både för verksamhetsområden bygglov samt för miljö- och hälsoskyddstillsynen. Miljö- och hälsoskyddstillsynen delas upp i tre delområden; livsmedelstillsyn, hälsoskydd och miljöskydd. Det bör noteras att livsmedelstillsynen får ett betydligt mer positivt helhetsomdöme (NKI 77) än övriga delområden.

b. Jämförelser med liknande kommuner

Uppföljningar inom Stadsbyggnadsbenchen visar bl.a. på att Nackas handläggningstider inom planprocessen överlag har varit relativt långa jämfört med andra deltagande kommuner. Arbetet pågår för att korta dessa handläggningstider.

Resultatet från den senaste årsrapporten för Bygglovsalliansen visar på att Nacka har en hög produktivitet och korta handläggningstider jämfört med majoriteten av de deltagande kommunerna.

En jämförelse med andra kommunen inom Miljösamverkan Stockholm visar att verksamhetens produktivitet vad gäller inspektioner per handläggare inom miljötillsynen är i paritet med andra större kommuner som Stockholm, Sollentuna och Solna. Miljötillsynens verksamhet finansieras av både avgifter och anslag. Graden av självfinansiering via taxan har ökat de senaste åren. För 2014 var den 55 %, vilket är över snittet i länet. En jämförelse med andra kommuners timtaxa visar på att Nacka fortsatt ligger på en något lägre nivå än genomsnittet. 2015 ligger medelvärdet för taxan i länet 1081 kr per timme, taxan i Nacka uppgår till 995 kr.

3. Arbetet 2016-2018 och strategiska mål

Som grund för hanteringen av stadsbyggnadsprojekt i kommunen finns en projektmodell. Modellen har bidragit till att strukturera och styra upp arbetssättet med stadsbyggnadsprojekten. En översyn har genomförts under 2015 för att identifiera områden som behöver förändras för att öka effektiviteten i modellen.

Med utgångspunkt i de utmaningar som kommunen står inför kommer förändringar att föreslås för att säkerställa ännu tydligare fokus på styrning och ledning av projekten samt en mer regelbunden rapportering av de olika projekten med fokus på tid, kvalitet och ekonomi. Under hösten 2015 och 2016 kommer fokus vara på att implementera dessa förändringar och kvalitetssäkra det fortsatta arbetet.

Arbetet med att effektivisera handläggningsprocesserna och korta handläggningstiderna för den omfattande ärendehanteringen inom nämndens ansvarsområde är fortsatt prioriterat de kommande åren. Detta gäller inte minst handläggningstiderna inom plan- och fastighetbildningsområdet.

Utöver arbetet med att korta handläggningstider kommer stor fokus vara på målet om hög kundnöjdhet. Genomgående pågår ett utvecklingsarbete i linje med direktiven för en smart kommun för att säkerställa att förhållningssätt, organisation, arbetssätt och kommunikation sker utifrån kunderna och nackabornas behov och förväntningar. Kundnöjdheten inom både bygglov och miljötillsynen behöver förbättras.

Den nybildade enheten för strategisk stadsutveckling ska arbeta med att utveckla den sammanhållna strategiska planeringen med fokus på strategisk styrning, samordning och prioritering av stadsbyggnadsprojekt. Enheten ska också arbeta med att ta fram underlag för den övergripande långsiktiga ekonomin kopplat till detta område och bidra till att tempot i processen ökar. Dessutom ska enheten skapa bättre förutsättningar för framdrift i projekten.

Tabell 2) Förslag strategiska mål och läge MSN 2016

Verksamhetsresultat		
Övergripande mål (2016)	Strategiskt mål	Läge
God kommunal service	Kundnöjdheten ska vara hög.	▲
	Överprövningsvolymen ska vara tillräckligt stor för att ge ledning i rättspraxis.	■
	Andelen överprövade ärenden som upphävs eller ändras genom lagakraftvunnen dom eller beslut ska vara låg.	■
God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling	God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021.	■
	Den planerade stadsutvecklingen ska bidra till en god bebyggd miljö.	Nytt mål

Insatta resurser		
Övergripande mål (2016)	Strategiskt mål	Läge
Effektivt resursutnyttjande	Handläggningstiderna ska vara korta.	▲
	Beslutsförmågan ska vara hög.	■
	MSN ska föreslå detaljplaner i en takt som stödjer det övergripande målet i kommunen.	Nytt mål
	Produktiviteten ska öka.	■

4. Resursfördelning

Ramärendet

Förslaget till budgetram för MSN år 2016 är 30,5 Mkr. Budgeten är indelad i tre olika kategorier; nämnd och nämndstöd, anslag för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheterna och särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar. Denna ram räcker inte för att ge full kostnadstäckning för delar av de anslagsfinansierade verksamheterna samt finansiering av prioriterade projekt.

Nämndyttrande

Tabell 3) Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhet	tkr		Årsprogn för 2015 tertiäl 2	Förändring			Budget 2016	Skillnad budget 15 och ram 16	
	Bokslut 2014	Budget 2015		Ram- ärende	Nämnd- yttrande	Majoritets- förslag		tkr	procent
Nämnd & nämndstöd	-4 167	-4 454		-22	0		-4 476	-22	0,5%
Anslag	-20 459	-23 844		-119	-856		-24 819	-975	4,1%
Projekt	-2 086	-2 125		-11	-1 414		-3 550	-1 425	67,1%
Summa	-26 712	-30 423	0	-152	-2 270	0	-32 845	-2 422	8,0%

Förslaget till budget för MSN år 2016 är 32 845 tkr. Detta förslag medför en utökning av nämndens budget med 2 270 tkr utöver ramärendet. Den föreslagna budgetnivån innebär att nuvarande ambitionsnivåer och service inom majoriteten av verksamheter och pågående projekt kan bibehållas.

Förslaget innebär även en förstärkning av vissa specifika anslagsfinansierade verksamhetsområden inom stadsutvecklingsprocessen och stadsbyggnadsservice för att bättre möta efterfrågan och säkra kostnadstäckning. Förslaget innebär även en utökning av projektbudgeten jämfört med ramärendet.

- Ökade anslag stadsbyggnadsdirektören verksamhetsutveckling, 125 tkr
- Ökade anslag planenheten kulturmiljöinformation och planinitiativ, 250 tkr
- Ökade anslag till miljöenheten förorenade områden, 300 tkr
- Ökade anslag till stadsbyggnadsservice förstärkning av verksamheten, 300 tkr.
- Nytt projekt Avsluta äldre ärenden bygglov, 1 000 tkr
- Nytt projekt 3D, 750 tkr
- Nytt projekt Inventering markföreningar i Nacka, 300 tkr

Anslag

MSN:s anslagsverksamhet finansierar sådana verksamhetsområden inom nämndens ansvarsområde som inte kan finansieras via olika taxor. Under det kommande året kommer arbetet med verksamhetsutveckling fortsätta. Det finns därför ett behov av att utöka anslag

för att delfinansiera ett sådant arbete inom ramarna för stadsbyggnadsdirektörens uppdrag. Planenheten behöver en utökning av anslagen för arbetet med kulturmiljöinformation med 100 tkr samt planinitiativ med 150 tkr. Anslag för verksamhetsområdet översiktlig planering kommer att föras över från planenheten till den nya enheten för strategisk stadsutveckling.

Utbyggnaden av tunnelbanan och ett ökat byggande av bostäder och arbetsplatser innebär även ökade krav på miljötillsynen. Dels i form av en ökad mängd ärenden och dels ärenden med en högre komplexitet än tidigare. De tillsynsområden som beräknas växa är främst markföroreningar, dagvattenhantering, bullerfrågor och masshantering till följd av exploatering.

En översyn av alla tillsynsområden och en prioritering utifrån miljömålen ska färdigställas under året. I detta arbete har det blivit tydligt att det finns behov av ytterligare en resurs från 2016 för att kunna hantera den ökande mängden ärende kopplade till förorenade områden, anmälan av masshantering och dagvattenanläggningar. För att denna resurs ska ha full kostnadstäckning krävs en utökning av enhetens anslag med 300 tkr.

Stadsbyggnadsservice (SBS) finansieras av MSN. I samma takt som Nacka har växt har ärendemängden för SBS ökat. Den ökade efterfrågan av SBS:s tjänster, både från medborgarna och internt i kommunen, kan inte längre mötas med effektiviseringar. SBS vill därför anställa ytterligare en medarbetare utöver de nuvarande tre. Utökningen är en förutsättning för att SBS ska få möjlighet att utvecklas i samma takt som Nacka bygger stad och bibehålla nuvarande servicenivå. Om befintliga resurserna utökas kan även SBS ta nya uppdrag i form av enklare handläggning. Något som idag efterfrågas av bygglovsenheten och miljöenheten men som p.g.a. resursbrist inte är möjligt. En utökning till fyra tjänster kommer även att minska sårbarheten inom verksamheten och skapar förutsättningar för en ökad tillgänglighet och kortare väntetider. För att möjliggöra en rekrytering av ytterligare en heltidstjänst krävs ökade anslag från MSN med 300 tkr.

MSN projektverksamhet

MSN:s projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de anslag som enheterna erhåller direkt i form av anslagsfinansiering. I budgeten finns en mindre projektreserv som erfarenhetsmässigt behövs.

Under 2015 har budgeten använts för att finansiera redan pågående projekt. Något utrymme för att starta upp nya projekt fanns inte under året. En inventering visar på ett behov av att utöka budgeten för projektverksamheten jämfört med ramärendet. Att slutföra och arbeta vidare med pågående projekt är prioriterat. Därutöver har tre nya angelägna projekt identifierats. En genomgång av pågående projekts och föreslagna nya visar på ett behov av en total projektbudget på 3 550 tkr inklusive en mindre projektreserv.

Avsluta äldre ärenden bygglov (nytt)

I den äldre plan- och bygglagen, som gällde fram till våren 2011, fanns det krav på att Bygglövsenheten skulle skriva ut så kallade slutbevis. Slutbevis har i den nya lagstiftningen ersatts med slutbesked och byggnaden eller åtgärden får numera inte tas i bruk innan detta finns. Tidigare fanns inget krav på att byggherrar skulle ha ett slutbevis innan de flyttade in i sina hus eller nyttjade sina tillbyggnader, komplementbyggnader mm. Många byggherrar skickade därför aldrig in dokumenten som krävdes för att få slutbevis och det var heller inget som bygglövsenheten vid den tiden arbetade med att följa upp. Att dessa äldre ärenden inte har avslutats på ett korrekt sätt är en brist i bygglövsenhetens myndighetsutövning.

Det är viktigt ur ett kundperspektiv att avsluta dessa ärenden. Bygglövsenheten vill därför gå igenom samtliga identifierade ärenden och kontakta fastighetsägaren. Om fastighetsägaren är intresserad, bistår handläggaren så långt som möjligt i en process som leder till ett beslut om slutbevis. Om fastighetsägaren inte är intresserad, avslutas ärendet med beslut om "slutdokumentation med anmärkning" där bristerna påtalas. Vid risk för människors liv och hälsa föreläggs fastighetsägaren att ta fram nödvändig dokumentation.

Bygglövsenheten har efter en genomgång identifierat drygt 1000 oavslutade ärenden där genomförandetiden för bygglovet (5 år) har löpt ut. Bygglövsenheten håller på att gå över till en digital ärendehantering och måste avsluta, arkivera och microfilma dessa oavslutade ärenden. Arbetsinsatsen för detta arbete inryms inte inom den ordinarie verksamheten utan kräver särskild finansiering. Kostnaden att avsluta samtliga ärenden beräknas till ca 1 800 tkr och arbetet föreslås fördelas på två år.

Inventering markföroreningar i Nacka (nytt)

Nacka kommun har genomfört en s.k. bransch- och fas 1-inventeringar av misstänkta föroreningar och identifierat platser där det någon gång har funnits en verksamhet som kan ha orsakat föroreningar. Underlaget har rapporterats in till en databas hos länsstyrelsen. Denna inventering ger en mycket översiktlig bild av föroreningarna i kommunen. Databasen anger idag 358 platser i Nacka som möjligen förorenade.

Miljöenheten vill under 2016 arbeta vidare med att inventera markföroreningar i Nacka för att ta fram en plan för utredning och efterbehandling av förorenade platser i hela kommunen. En sådan plan skulle vara ett viktigt underlag för att prioritera tillsyn, undersökningar och framtida åtgärder.

Drygt 25 % av de potentiellt förorenade områdena som länsstyrelsen har uppmärksammat ligger inom området där "Nacka bygger stad", d.v.s. i områden där detaljplanering pågår och där fortsatt exploatering planeras. Detaljplanering pågår även inom andra misstänkt förorenade områden i kommunen. En stor andel av dessa områden bör vara utredda och åtgärdade till år 2030.

3D (nytt)

Efterfrågan att leverera 3D modeller har ökat markant det senaste året och att lagra geografiska data i tre dimensioner har blivit mer och mer vanligt. Modellen kan visas på webben, på visualiseringsbord eller via projektor. Den stora styrkan med modellen är att den kan användas för en öppen dialog i tidigt skede med medborgare och andra aktörer. Det blir lättare att se och förstå andra parter intressen och argument och kommunen får tillfälle att redogöra för hur avvägningar görs.

Idag finns en heltäckande 3D modell över Nacka. Den skapades av en extern konsult och bygger på geografisk data från 2012. Byggnaderna i modellen visualiseras som vita klossar. I ett flertal planprogram har man arbetat vidare med modellen, byggnader har fått fasadfoton för att se realistiska ut och förslag på ny bebyggelse har skapats. 3D modellen har sedan använts för dialog i planprogrammen.

Den nuvarande modellen förvaltas och ligger lagrad hos en extern konsult. Uppdatering av byggnader sker idag manuellt och inte från kommunens primärkarta som ajourhålls via karteringar från flygfoton eller inmätningar i fält. Modellen bygger på geografiskt underlag som är tre år gammalt, och lantmäterienheten kan inte idag säkerställa dess aktualitet och kvalité.

I takt med att Nacka bygger stad och efterfrågan på 3D modeller ökar måste lantmäterienheten kunna säkerställa att de data som levereras är av bra kvalité och bygger på kommunens interna kartdata. För att möta den ökade efterfrågan och samtidigt säkerställa och kunna leverera ett korrekt och uppdaterat underlag måste lantmäterienheten se över sin lagring, ajourhållning och rutiner för export av 3D modellen.

Lantmäterienheten bör självständigt kunna skapa, lagra och uppdatera 3D data kontinuerligt samt leverera data snabbt och med hög noggrannhet. En digital modell som kontinuerligt uppdateras med kommunens mätdata kommer att bli ett viktigt underlag för projektering för såväl kommunens tekniska process som privata fastighetsägare och bidra till att göra byggprocessen mer effektiv när Nacka bygger stad.

Lantmäterienheten har idag databas, programvara och kartdata för hantering och ajourhållning av en 3D modell. Projektbudgeten kommer att användas för att finansiera konsultarbete för att skapa miljön och förutsättningarna för en intern lagring och ajourhållning av modellen. Budgeten kommer även att användas för att ta fram rutiner för uppdatering av modellen samt kompetensutveckla medarbetare. Inom ramarna för projektet kommer även modellen att utvecklas för att möta de krav och behov som kommer att finnas på 3D underlag.

5. Checkar och avgifter

Ingen förändring föreslås i Taxan för livsmedelskontroll. För Taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser

om gaturenhållning kommer ett tillägg föreslås. För Taxan för planering, byggande, kartor och mättjänster föreslås vissa mindre justeringar samt en justering av grundbeloppet (G). Samtliga taxor behandlas i ett separat ärenden.

6. Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2030

År 2030 ska 20 000 nya bostäder ha blivit inflyttningsbara och 15 000 nya arbetsplatser finnas i Nacka kommun. Korta handläggningstider är nödvändigt för att kommunens ska kunna hålla den takt i stadsutvecklingen som krävs för att nå kommunens övergripande mål. Arbete pågår med att effektivisera handläggningsprocesserna och korta handläggningstiderna inom nämndens ansvarsområde. I nuläget finns brister inom vissa verksamhetsområden.

Nacka kommun kommer under åren fram till 2030 att anta detaljplaner för en omfattande stadsutveckling på västra Sicklaön och en parallell utveckling av kommundelscentra i Boo, Ektorp, Fisksätra, Saltsjöbaden och Älta. En snabb och effektiv planprocess är en förutsättning för att lyckas inom de angivna tidsramarna. En effektiv planprocess är också viktig för att säkerställa att kommunens kostnader inte ökar exponentiellt med antalet detaljplaner som ska tas fram. För att tempot i bl.a. bostadsproduktionen ska ske enligt plan är det centralt att MSN bibehåller en effektiv nämndhantering.

Att ta fram strategiskt underlag som kan vara vägledande i den territoriella utvecklingen är komplicerat och många gånger resurskrävande. Det är viktigt att det strategiska arbetet har en hög kvalitet och att det är väl förankrat i organisationen. Samordning kräver strategiskt underlag för att underlätta och öka hastigheten i processen.

Även om en betydande resursförstärkning har skett under det senaste året kommer det att finnas ett framtida behov att ytterligare förstärka med både kompetens och utökade resurser inom stadsutvecklingsprocessen. Det är en stor utmaning att rekrytera då dessa resurser finns inom bristyrken. Detta är en utmaning som Nacka delar med andra kommuner och privata aktörer inom stadsutvecklingsområde. Det är därför viktigt att arbeta systematiskt för att göra Nacka kommun ska fortsätta vara en intressant och attraktiv arbetsgivare.

7. Motioner

Inga motioner har remitterats till MSN för beredning i detta ärende.